

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre 2 frt.

Fél évre 1 „

Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
beküldése után ingyen.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Nagyvárad-utca T a s s m e r-féle 2083-dik

számu házban, a megyeházzal szemben.

Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGETES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábas petit sorért 5 kr.; többszo-
rinél 4 kr.Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
kedvező engedmények tételnek.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, TelegdiK. Lajos és László Albert könyvkereske-
desében, Budapestben: Goldberger A. V.,

Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein

és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein

és Vogler, A. Opatowitz, Schaleck H. és

Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolph

hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Uj honvédelmek Debreczenben.

Okt. 22.

A szabadságharcz hősi tetteit hirdető, a karddal kezökben vitézül elesett honvédeknek emelt emlékoszlopok száma közelebb egy remek, művészi becsü szoborművel szaporodik.

Önvédelmi harcunk egyik legdicsebb fegyvertényének, sok bátor hazafi kiomló piros vérével áztatott színhelyén, ezredéves történetünknek annyi dicsőséges és szomorú eseménye által megszentelt és Budavára piacán fog emelkedni Zala genijének sikerült alkotása, Buda ostromában elvérzett névtelen honvéd hősök emlék-szobra, ágyu ércből öntött honvéd alakja. Egyik kezében magasra lengeti a diadalmas harczi lobogót, másikban pihenésre eresztí le kardját. Bekötött sebzett fejét pedig egy nemtó koszoruzza meg.

Nem avatkozunk, nem is avatkozhatunk bele az elkecseregett szó és toll harcába, mely az új honvéd emlék leleplezési programja miatt sajtóban, társas összejöveteleknél, parlamentben már egy hét óta folyik, lázas izgalomban tartván az ország egész köznépleményét.

A lángoló szenvedélyek e perzselő tűzében a debreczeni polgárság elméjének, szívének érdeklődését, lelkesedését, hadd tereljük mi rá a mi saját honvédelmünkre, egy új debreczeni honvéd szoborra, melyet Debreczen város hazafias közönségének kegyelete fog állítani a szabadságharcz hőseinek emlékére, eszméinek dicsősítésére.

Micsoda új honvéd emlék? Hát nem áll-e már egy negyed század óta a debreczeni csata emlékére egy haldokló kóroszlán jelképes alakja a kollegium előtt?

Ezt fogják kérdezni sokan, sokan legfőképpen az ifjabb nemzedék közül, mely nem ösmeri a hetvenes évek végén megindult mozgalmat egy új honvéd emlék-szobor felállítására érdekében.

E mozgalom létezését talán elfelejtette már a közönség nagy része is és kevesen tudják, milyen eredménye lett annak.

Ezt a hazafias törekvést nem szabad elaludni engedni. Ébren kell tartani ez iránt a társadalom érdeklődését; napi rendre hozni megint a szent eszmét, hogy minél előbb tetet öltön az íge, mely már két ízben is lelkesedésre és adakozásra buzdította a kegyeletes szíveket.

Ha jól tudjuk, a városi hatóság a kezdeményezés érdeme. Ezen előkelő testület kebeléből indult ki az a terv, hogy a kő oroszlán illőbb helyére, a honvéd sírok fölé vigyék ki, hol már a legmagasabb dombon téglalapja le is van rakva 12—13 év óta. Bent a városban pedig díszesebb emlék-szobor állíttassék. E tervet a törvényhatósági bizottság is helyeselte, azt határozattá emelte, mely ma is érvényben van. Miután a város által elrendelt, két ízben történt gyűjtésből, melyhez a honvéd egyesület külön gyűjtése is csatlakozott, — pár ezer forint alap létesült, a közgyűlés minden évben „honvédsírok fenntartása“ czimén 200 frtot vesz föl ezen saját kamataival is gyarapodó tőke növelésére. Az új honvéd-szobor tőkije ez időszert felül van a 4000 frton.

A közgyűlés a szépitési bizottság véleménye alapján 5000 frt minimális összeget szánt egy díszesebb emlék-szoborra. E határozat folytán tehát már **most** meglehetne kezdetni a szobor elkészítésére az előmunkálásokat, hogy az a millenium esztendejében leleplezhető legyen.

De hát 5000 frtból a jelenleginél nem sokkal különb emléket lehetne állítani. Ötezer forint kevés, nagyon kevés egy díszes emlék-szoborra. Már pedig ha ujat akar Debreczen lelkes közönsége, az legyen valóban szép, művészi beccsel bíró, monumentális mű, melyet jogos büszkeséggel mutathassunk meg az országnak.

Ez az új szobor pedig ne csupán a debreczeni csata emlékét hirdesse, a mely elvégre is egy, balt hőiesen megküzdött, — **v e s z t e t t** csatája volt, a tragikus véghez közeledő szabadságharcznak.

Legyen az a vérkeresztiséget diadalmasan megállott honvédsereg emlékének szentelve;

legyen az a tömérdek áldozatok árán kivított jogoknak és eszméknek oszlopa; legyen az a szabadságnak fényes apothéozise.

A fő és székes város tereit a plasztikai művészetnek számos monumentális alkotása díszíti; Arad a 13 vértanu remek szobrára büszke; Kolozsvár 60 ezer frtot gyűjtött már Corvin Mátyás szobrára: ékesítse Debreczent is, ezt a nagy magyar várost, a művészetnek egy hatalmas remeke. És emeljük azt a szabadság oltár oszlopát, tövében annak a toronynak, melynek százados vén harangja bugásában szabadságért küzdő Rákócziak szavát halljuk mindennap; közelében az ősi kollegium épületének, honnan a nemzet gyűlés legválságosabb időkbén intézte dicsőségesen a haza nehéz sorsát.

Igaz; minél szebb, minél monumentálisabb szobrot tervezünk, annál több pénzbe kerül az és annál hosszabb idő múlva emelhetjük föl.

De miért kellene véle sietnünk? — És miért ne várhatnánk, míg tekintélyes alap nem gyűl össze?

Ha komolyan akarjuk a célt, ha igazán lelkesítenek bennünket azok a nagy eszmék, melyeknek dicsőségét ércbe is akarjuk öntetni, — nem mulnak el évtizedek, a szükséges összeg együtt lesz.

Azért hívjuk fel tehát a pihenő tervre a közönség hazafias érdeklődését, hogy áldozatkészségét terjeszsze ki olykor-olykor a város házi pénztárában kezelt új honvéd-szobor alapra is.

A város gyarapítsa nagyobbacska összeggel, pénzintézetek gyűlésein, társaságokban, multságok jövedelmének felosztásánál emlékezzék meg erről is a hazafias kegyelet.

Egyház és iskola.

— Gönczy-egylet Hajdumegyében.

Hajdúvármegye tanítói számára egy szellemi központot, egy összekötő kapcsolatot, anyagi érdekeik előmozdításának egy hasznos tényezőjét képezni van hivatva az alakulásban lévő Gönczy egylet, a mely-nevét a h.-szoboszlói születésű kiváló pedagógustól, néhai Gönczy Pál államtitkártól kölcsönzi. Az egylet alakítása ki van mondva. Hogy mi is se-

gítsün? mellette a propaganda csinálásban, céljai követezőkben körvonalozzuk: Az oktatástígy népszerűsítése lesz egyik legszebb hivatása. E céljainak megvalósítására a hajdumegyei tankerület valamennyi népoktatási intézete tanítóin kívül törekszik megnyerni a megye területén lévő lelkészeket, segédlelkészeket, tanárokat, köz- és állambizonyosokat, tanügybarátokat. A tanítókat eddig szétválasztotta a felekezeti és a felekezeti tanítókat a városok egyházi és közoktatási szervezete. Debreczen fényes tantestülete nagy szellemi apparátusával csak Debreczen falain belül fogadta kebelébe a különböző felekezetek tanítóit, ezek aztán csekély számuknál fogva egyesületté nem tömörülhetvén, meg voltak és meg vannak fosztva az egyesületi működés áldásos hasznosságától. A „Gönczy-egylet“, a létező tanító egyesületek épségben hagyása mellett. Debreczent összeköti a megyei tanító-egylettel s lerombolja a felekezeti választfalakat. Továbbá a tanítónak ismernie kell a tudomány gyors fejlődése szülte legújabb műveket, a tanítás szélszerűbb, könnyebb és gyorsabb eszköz-letére feltalált taneszközöket. A „Gönczy-egylet“ e cél megvalósítására könyvtár és taneszközmúzeum berendezésére törekszik. Elvitázhatalanul szükséges továbbá, hogy a megye szék- és többi városainak tanítói között egy szellemi s baráti találkozó hely (a megye központján, hova különböző érdekek a tanítókat behajtják) legyen berendezve, hogy itt, a mikor menedéket találjanak, taneszközmúzeum szemlélete s a könyvtár igénybe vétele, vagy helyi és vidéki tanító társaikkal történt találkozásuk folytán az érdeklő napirenden lévő tanügyi kérdések fölül tájékozást nyerjenek. E sok szellemi hasznot ígérő célt a „Gönczy-egylet“ egy tanítói „otthon“ létesítése folytán reméli; a „Gönczy-egylet“ hajlékot nyújthat a vidéken működött tanítók Debreczenben tanuló árváinak s azon kartársaknak, kiket a törvény a nyugdíj áldásaitól megfosztott. Ime a „Gönczy-egylet“ terve megvalósításának eszméi vázlata. Ajánljuk első sorban városunk intelligenciájának becses figyelmébe. A „Gönczy-egylet“ tagsági díja egy évre egy korona (50 kr) leend.

— A debreczeni ev. ref. egyház jogkörének kiszélesítése. Következmenyében nagyfontosságú értekezletet folytak a múlt héten a debreczeni ev. ref. egyház tanácsstermében. A debreczeni ev. ref. egyházmege és a debreczeui egyházközönség küldöttéi tanácskoztak ott e két testület egymáshoz való viszonya rendezése ügyében. Jelen voltak az egyházmege részéről: Dávidházy János esperes, László János, Nagy Lajos, Nadányi Gyula tanácsbírák, Szele György és dr. Bakos Imre, a

TÁRCZA.

Vágy.

Nyájas, szelid falusi élet,
Te vagy, te, az én szívem álma.
Kis házikók, hallgatag utcák,
Lelkem' hozzátok viszi vágya.
Kiszállok a város zajából,
Jó emberek, oda, közétek;
Ha van boldogság a világon,
Tiétek az csak, a tiétek!

Bár én is el tudnám feledni
Egyszerre mind, a mit tanultam,
S a jó isten most mondaná, hogy
Kezdem előlről életutamat:
Maradnék a mi kis falunknak
Hű, jámbor, egyszerű lakója,
Zsoltáromnál és bibliámnál
Soha egyéb könyvem se volna.

De volna mégis egy — az ősz föld,
Dalos, virágos rónáságunk,
A füzesterű Tiszapartja,
Mely sehöl oly szép, mint minálunk.
Oh mennyi böles fűszál tanítua
S örzené lellem tisztaságát.
Apró bajok, nagy örömek közt
Az életet így ringanám át.

Nagy boldogan így éldegelnék,
Vágyam sem volna: mire vágni.
Holtig csodálnám a papunkat:
Hogy' tud oly szépen predikálni?
S a dalt bár nem tudnám megírni,
De elgondolnám gyönyörűten,
Bólintgató akáczfalombok
Vernék ki a ritmust körülem!

Nyájas, szelid falusi élet,
Te vagy, te, az én szívem álma.
Kis házikók, hallgatag utcák,
Lelkem' hozzátok viszi vágya.
Kiszállok a város zajából,
Jó emberek, oda, közétek.
Ha van boldogság a világon,
Tiétek az, csak, a tiétek!

Szabolcska Mihály.

Királyi udvaraink magyarsága.

Nagy Lajos királyunkat még gyermekkorától fogva magyarnak nevelték s egész jelleme tanúsítja, hogy mennyire összeforrott a magyar nemzettel. Udvara testestől-lelkestől magyar maradt még akkor is, mikor a magyaron kívül a lengyel koronát is viselte.

Első nejének, Margitnak halála után Lajos király az anyja felügyelete alatt Visegrádon nevelkedett Erzsébet boszniai hercegnőt vette feleségül s ezen elhatározásra valószínűleg nem csekély befolyást gyakorolt ama körülmény is, hogy Erzsébet-

ben, csakugy mint első nejében, valódi „magyar“ a királynét mutathatott be a nemzetnek. Hogy Erzsébet szlav származása dacára is jól tudott magyarul, azt a Mátyás korabeli Thuróczy is följegyzé.

Mi sem bizonyítja jobban Nagy Lajos erősen kifejtett nemzeti érzését, mint az, hogy nemcsak leányait, hanem azok leendő férjeit is magyar szeltemben akarta már gyermekkoruktól fogva neveltetni. E végett Zsigmondot, a Mária jegyesét mind járt az eljegyzés után Magyarországra hozatta, egyenesen azért, hogy itt a magyar nyelvet s szokásokat megtanulja. Hasonló okból kellett a magyar udvarba jönni a Hedvig jegyeseinek, Vilmos osztrák hercegnének is.

A nagy király után kiskorú leány ült a magyar trónra Mária személyében. Öt gyermekkorától fogva nevelték magyarnak s bár több idegen nyelvet kellett megtanulnia, de annyi bizonyos, hogy Mária tisztelettel viseltetett a magyar nyelv iránt s folyékonyan beszélt azt. Hiszen tökéletes magyar szellem uralkodott az udvarban, s a leghefolyásabb főurak ott oly kevéssé tudtak idegen nyelven, hogy Velenczének Máriahoz küldött követsége mellé magyar tolmácsot kellett rendelni, mert e nélkül a követek ott semmire nem mentek.

Zsigmond 1379 körül kerülhetett mint Mária jegyese a magyar udvarba a magyar nyelvet tanulni, mint krónikáirója feljegyzí, s hogy meg is tanult magyarul, azt kétségsébe vonunk nem is lehet; mert a ki a XIII. és XIV. század folyamán huzamosabb ideig lakott Magyarországon, és ha csak elzárkózni nem akart, annak okvetlenül meg kellett tanulnia, minthogy más nyelv akkor a kiváltságos osztályok között alig szolgálhatott a társadalmi érintkezés eszközüül. Zsigmondot különben már a választási feltételekben arra kötelezték a rendek,

hogy tanácsosaiul csakis magyarokat válasszon s a főpapi javadalmakat is csak magyaroknak adományozza. Ha kezdetben nem tanúsított is valami nagy tiszteletet a magyar törvények és nyelv irányában, de uralkodásának második felében e miatt alig lehetett ellene kifogás. Mióta császárrá választották, gyakran tüntetett magyarságával; tüntető mutatta magát magyar koronás királynak a németek előtt s még német birodalmi ügyekben is magyar főurakat bizott meg képviselével. Így 1429-ben előbb német birodalmi törvényszéket, aztán birodalmi gyűlést tartott Pozsonyban s erre biztosan Garait, Palóczit és Rozgonyit nevezte ki, s azt hirdette, hogy ő kész lemondani a német birodalomról és hiszi, hogy lesz mint ennie Magyarországon; 1411-ben urnapkor Frankfurtban a német czimer mellett a magyar birodalmi czimert is kitéttette. Midőn 1437-ben a cseh kelyhesekkel kibékült s nekik a két szin alatti áldozást megengedte, az erről készült oklevelet az ő személyes jelenlétében Prágában négy nyelven: latin, cseh, német és magyar nyelven hirdette ki. Ha hosszabb utra kelt, mint 1415-ben Perpignánba, 1430 és 1433-ban Rómába, ilyenkor mindig nagyobb számú magyar lovasságot által kísértette magát.

Zsigmond eme magatartásának az lett a következménye, hogy a magyar nyelv ismerete még a nyugat-európai népek között is ugy tekintetett, mint az általános műveltség egyik kelleke. Utolsó nyugvóhelyül is Magyarországot választotta és Nagyváradon első felesége mellé kívánt eltemettetni.

Egyetlen leányát, Erzsébetet Magyarországon neveltette, sőt ennek jegyesét, Albert osztrák herceget is Magyarországra kívánta hozatni, hogy itt magyarul tanuljon s 1421 szeptember 28-án kelt

debreczeni presbiterium képviselőiben: Kiss Áron püspök, Simonffy Imre főgondnok, Némethy Lajos, Kiss Albert lelkészek, Beke Mihály, Szikszay Szabó József presbiter, Somogyi Pál főjegyző, Balogh Ferencz presbiter mint póttag. Az értekezletet Dávidházy János esperes az egyházmegyei közgyűlés határozatából kifolyólag hívta össze a debreczeni egyház azon határozott alakot töltött törekvése folytán, hogy az egyházközség hat parochiális körre felosztatva, a traktustól különválva, önálló egyházmegyévé alakuljon. — A debreczeni egyház község képviselői a legnépesebb, legtekintélyesebb gyülekezetnek olyan autonóm szervezetet követeltek, mely mellett az egyházmegyei fensőbbstől szabadabban mozoghasson, hogy így sikeresebben munkálhassa az ő sajátlagos helyzetében a maga nagy feladatait. Az önálló egyházmegyévé alakulástól is eltekintve azon óhajátokat fejezte ki, hogy a zsinatra, egyházkerületi közgyűlésre választandó tagok közül 2—2 debreczeni legyen, illetőleg hogy a zsinati és egyházkerületi közgyűlési tagok közül kettőt-kettőt a debreczeni egyház válasszon, ugyanennyit választana az egyházmegye többi egyházközsége együtt véve. Az egyházmegye küldöttei e kiánusgába, mint szerintük törvénybe ütközőbe, nem egyeztek bele, inkább későbbek megnyugodni az elszakadásba, ha másként a jó viszony és béke helyre nem állhat. Ez kérdés körül forgott két ülésen a vita. De az ellenkező nézetek nem voltak összeegyeztethetők. Végre azzal oszlott szét az értekezlet, hogy a tavaszi egyházmegyei közgyűlés előtt még egyszer össze fog ülni.

Egyleti élet.

— **A debreczeni tornaegylet** választmánya közelebb ülést tartott, melyen a városnak 4000 frtos adományáról szóló leiratát hálás köszönettel vették tudomásul. Továbbá elhatározatott, hogy a megállapított két tiszteletbeli tagnak Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek és Szabó József főszámvevőnek a diszoklelevelt Nagy Ferencz elnök dr. Orbán József titkár és Domokos Kálmán választmányi tagból álló küldöttség fogja a legközelebb átadni. Ezen kívül több apróbb ügy is intéztetett el.

— **Hajtóvadászat.** A guti vadásztársaság nov. hó 5. és 6. napjain vaddisznókra, farkasokra, őzokra hajtóvadászatot rendez a guti erdőn. Indulás reggel 5 órakor a guti iparvasut debreczeni indóházától. Gyülekezési hely a felső guti erdészlaknál.

Mi történt nálunk a múlt héten?

A hajdumegyei tűzoltó szövetség választmánya alelnökké ideiglenesen Kovács Károly számnyi főparancsnokot választotta meg. Ugyanezzel elhatározta, hogy a jövő évben tűzoltó tanfolyamot szervez Debreczenben. — Rejtélyes kódozás tartja hetek óta izgalomban csillagutczát. Bakk Gábor udvarára meg nem fogható módon főként esténként követek hajingálnak és szorgos kutatás dacára sem tudták kipihatalni, kicsoada az ügyes, titokzatos kódozó. — Főispány város. Mozgalmas képe lesz ma vasárnap délután az állomáson. Szatmármegyei újfőispány Ujfalussy Sándor ekkor utazik itt keresztül. A jász-kunok fényes küldöttsége itt fogja átadni őt a szatmáriak szintén előkelő nevetek viselő küldötteinek. — Tilta kódozó gyűlések et tartottak az 1848—49. honvédek és a diákok az ellen, hogy az öreg honvédek a budai honvédszobor leleplezése után a Budavár védelmében elesett osztrák katonák emlékéit is megkosz. ruzzák. — A polgári failletőséget a házi pénztárnál okt. 20-dika óta szokásos díj lefizetése mellett kiadják. — A radiszinügyi bizottság. Leszkay Andrásnak az a gvalléros ötlete támadt, hogy az aradi színügyi bizottságot és habitu-éket extra vonaton hozza Debreczenbe, beakarván nekik mutatni szintársulatát, melylyel Aradra szándékozik pályázni. Többen

oklevélben az osztrák herczeg meg is igéri Zsigmondnak, hogy fiát Magyarországra fogja neveltetni.

Hogy Erzsébet tudott magyarul, az a Kottanérné naplójából világosan kitűnik, mert leírva a csecsemő V. László megkoronáztatását Székesfehérváron, ez alkalommal a jelenlevő Erzsébet szájjába a magyarul nem értő naplóíró nő magyar szavakat ad, melyeket a királyné Ujlaky Miklóshoz intézett.

Albert valószínűleg az első magyar király, aki magyarul nem tudott; bizalmatlanok is voltak vele szemben a magyarok, mert még koronáztatása előtt kikötötték, hogy az országban köteles lesz lakni.

Hogy a magyar nyelv nem tudása nagy hátrányára volt Albertnek, azt Aeneas Sylvius is figyelmeztetően ajánlotta később Albert utószülőlt fiának V. Lászlónak, midőn a következőket írja hozzá: „Anyádról való öregatyádnak, a nagyhirű Zsigmond királynak annyit használt több nyelveket tudni, a mennyit értett atyádnak Albertnek nem tudni.”

A lovagias ifjú I. Ulászló azzal nyerte meg leginkább a magyarok rokonszenvét, hogy bejövetele alkalmával tolmács nélkül beszélt a magyarokkal és még a trónról is magyar nyelven válaszolt III. Frigyes császárnak követének.

V. László miatt — minthogy a külföldön nevelték — nagyon aggodtak őseink, hogy járhatlan marad a magyar nyelvben, de csalatkoztak, mert magyarul elég jól megtanult.

Ezredéves történelmünk alatt Mátyás volt és maradt mindekkorig a legnemzetibb király. Benne feltalálható a magyar fajnak minden jó tulajdona és szeretetreméltósága; erényei úgy mint hibái. Mátyás király sok nyelvet egyformán jól beszélt sőt tönkre.

már meg is ígérték az idejövételt. — A torony-órák megrendszabályozása ügyében, melyek átkozottul rosszul mutatnak, a tanács intézkedett. Ideje is vált már. — Igyártó Sándor törvényes éki elnök utóda a m.-szigeti k. ügyészségben, ideiglenesen dr. Dicsőfi Sándor debreczeni kir. ügyész lesz. — Debreczeni tállálmány. Bauer és társa debreczeni gépgyárosok „a szeges hengerekben alkalmazott csavaros szegeknek megrögzötése” című találmányra szabadalmat kért a kereskedelemügyi minisztertől. A kérelem most van tárgyalás alatt.

HÍREK.

— **A törvényszéki palota** építését tudvalóleg a jövő év tavaszára megígérte az igazságügyi miniszter, ha a város lehetővé teszi a sz. anna-utczai dohánybevéltó hivatal előtti üres térségnek díjtalan átengedésével a várad-utczai Abaldoban elhelyezett pénzügyi hivatalok kitépezését. A miniszternek ezt a kívánását már tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság mely, szótöbbséggel a kért telek átengedését — nem véleményezi. Szerencsére, a jog- és pénzügyi bizottságon kívül még tanács és közgyűlés is van, melyek bizonyára másként gondolkoznak és nem fogják a kérelem elutasításával a városházán lévő fogház kiköltöztetésének és a városháza bővítésének immár égető kérdését, mely szorosan összefügg a tvszéki palota építésével elodázní. A bizottság tagadó válasza annál kevésbé érthető, mivel ugyanezen bizottság nem sajnálta volna a törvénykezési épület számára odaadni a város istálló és kisdudóváda telkét, melyek pedig 100 ezer frtot érnek, míg az által, hogy nem telket, hanem 200 ezer frt kamat nélküli kölcsönt ajánlott fel a közgyűlés, csak 50—60 ezer frt kamat veszteség éri a nemes várost.

— **A bordeputátum.** Debreczen város közgyűlése a hatodik ref. lelkésztől megtagadta a többi lelkésznek évtizedek óta fizetett 63 forint bordeputátumot. Az erről szóló határozatot mult vasárnap olvasták fel a presbiterium közgyűlésében, melyen Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tan. főgondnok elnököltek. — A presbiteriumban is két vélemény állott egymással szemben. Voltak, akik az elutasító határozatot ez uttal tudomásul akarták venni, de azzal a kijelentéssel, hogy az egyház fenntartja jogát a bordeputátumhoz. Mások azonban a mellett szóáltak fel, hogy a presbiterium ismételtén írjon át a városhoz, kérvén multkori határozatának megváltoztatását. Végül ezt az utóbbi véleményt fogadta el a presbiterium. A vita folyamában Kiss Albert rámutatott arra, hogy Debreczen város, iskolákra fordított kiadásaitól eltekintve, s más városokhoz, Szegedhez, Szabadkához, Aradhoz, különösen pedig a kis Szatmárhoz viszonyítva, milyen kevéssel segíti az egyházakat. Simonffy Imre pedig fölemlítette, hogy a város által az egyházak és a kollegium javára teljesített szolgálmányok rendezésére vonatkozó tárgyalásokat az e célból alakított vegyes küldöttség az év vége felé meg fogja kezdeni.

— **Ötvenéves találkozás.** A debreczeni ev. ref. főiskolában az 1842. évben subscribált tanulótlársak fi. év nov. 1-ső napjára 50 éves találkozást tüztek ki Debreczenben és a helyben lakók mind-azokhoz, kiknek életben léte felől tudomások vannak, külön felhívást intéztek már. Az 1842. subscribáltak ezelőtt tíz évvel is rendezték összejövételét Debreczenben, a mikor nagyobb ösztöndíj alapítványt tettek a debreczeni főiskolában.

— **Besze János Debreczenben.** A szabadság harc híres népszóknakát, a ki most halt meg Aradon, az akkori nemzedék személyesen ősmerte Debreczenben is. Mikor Kossuth és az országyűlés a kollegiumból intézték a haza sorát, Besze János is Debreczenben tartózkodott. Az ő gyujtó beszédeinek sok része volt a debreczeni nép hazafias áldozatkészségének és lelkesedésének hatalmas megnyilatkozásában. Kossuth után Besze János tudott legközelebb fértközni a debreczeni nép szívéhez, s Kossuth mellett talán senkinek nem volt nagyobb népszerűsége, mint neki, a debreczeniek között. Bizonyítja ezt az alább elmondott eset is. A képviselőház 1849. január 13-án tartotta azt a híres ülését, melyen a törvényhatóságokat ujonczok kiállítására hívta fel, melyen minden egyes képviselőnek

ékesen szólt. Udvarát sok előkelő idegen látogatta, sőt állandóan is tartózkodtak nála, kivált olasz tudósok; de e körülmény nem változtatott az udvar magyar jellegén. Az udvarában tartózkodó külföldiekre is ragadt e magyar szellemből, és valószínű, hogy többen értettek is magyarul; Galeotti-ról ez határozottan feltehető. Különben a magyar nyelv Mátyás utján még az olasz fejedelmi udvarokban sem volt ismeretlen, mint az a XVI. század elején élt Bon Alajos velencei követ 1519-iki jelentéséből is kitűnik. A cseh hadjáratok alkalmával elfogott münsterbergi herczeg, Podjebrád fia is, buzamosabb időt töltvén Mátyás fogságában Visegrádon, itt megtanulta a magyar nyelvet. Hogy mennyire tiszteletben tartotta Mátyás a nemzet szokásait és erős nemzeti érzését, mutatja az is, hogy nemcsak nejétől, a nápolyi Beatrixtól, hanem valamennyi olasz rokonnától, a ki arra volt hivatva, hogy állandóan Magyarországra lakjék, megvárta, sőt megkövetelte, hogy a nemzet nyelvét s szokásait mielő hamarabb megtanulják. Beatrix királyné jól tudott magyarul, s a nála jelentkező követeknek és tisztelgőknek akár magyar, akár német nyelven, de könnyűséggel, folyékonyan, nyájasan és igen udvariasan felelt.

II. Ulászló soha sem tanult meg magyarul, s nejétől, a francia születésű Anna királynétól is alig tehetjük fel, hogy megtanult volna. Fiok, II. Lajos azonban már gyermekkorában tanult magyarul. A mohácsi vész bárminő országos szerencsétlenség volt is, abból a nemzet kilábolt és aránylag rövid idő alatt ismét megerősödött volna, ha a gyáva és a nemzeti szellemmel tekintetbe alig vevő tehetetlen Jagellóknak majdnem négy évtizedre terjedő kormányza a nemzeti erkölcsöket nem teszi

seelő ünnepelesen ígérte tett, hogy mindaddig egy sem fog eltávozni, és a képviselőház együtt marad, míg a baza megmentve nem leend. Ezen ülésnek határozatai Debreczen városnak január 17-diki közgyűlésében hirdettetettek ki. A Kossuth által fogalmazott és aláírott rendeletek felolvasása után „szót kért a jelenlevő Besze János országyűlés képviselője, a mi a legnagyobb készséggel megadatván — olvassuk egy akkori hivatalos írásból — hazánk jelen komoly körülményeinek hü esztelése után indítványozására, a közgyűlés határozatilag mondja ki, hogy a város egész népe, a közelgő ellenségnek ellent állani minden perczen készen legyen s közelébb holnap reggel 8 órakor az összes felkelő nép a népfelkelés rendezése végett fegyverével, kaszával, fejszével, vasvillával, szóval azon ártó eszközökkel, melyekkel hazáját s közvetlen anyavárosát védedns — a Szabadság terén gyűljön össze.” — Ugyanezen alkalommal indítványoztatott a közgyűlésen, hogy „Besze János országyűlési képviselője, ki még csak kevés ideje itt léte alatt már többször lelkesítőleg és buzditólag szólt, ki a város egész népe ismérés és szeret, a város tiszteletbeli polgárává a közgyűlés által rögtön ki-neveztessek s egyszersmind kéressék fel az iránt, hogy a felkelő nép holnap reggeli összejövételénél jelen lévén, mint ahözértő, a felkelést rendezze s az összes felkelő nép főparancsnokságát fogadja el.” A közgyűlés mindhárom indítványt kitörő lelkesedéssel határozatla emelte. Besze János örömmel fogadta el a tiszteletbeli polgári címet, azt is megígérte, hogy a népfelkelés rendezésében közreműkál; a népfelkelés főparancsnokságát azonban nem fogadta el.

— **Halálozás.** Részvételt közöljük a szomorú hírt, hogy a nevelésügynek egy régi, érdemes munkása, Debreczen város legelső kisdudóvadájának vezetője Stahl Ede hosszas, kínos szenvedés után f. hó 17-én jobb léte szerderült. Harmincz esztendeig működött ő ezen a rögös pályán s 28 évig, mint Debreczen város kispiciái óvodájának buzgó, szorgalmas vezetője fáradozott a kisdudóvadás szük-ségese és jótékony eszméjét; a megboldogultnak tagadhatatlanul sok része van abban, hogy a szülék belátva az óvoda üdvös hatását Debreczenben is már régtől fogva tömegesen küldték fel ez intézetbe gyermekeiket, a kiknek száma ez időszerint négy-szerese, ötszöröse a harmincz év előtti létszámuk. Stahl Ede Debreczenben született, ugyanitt végzett theológiát is. Majd rektóriára ment Ér-Semjénbe, a hol két évet töltött. Nagy György mellett is nevelősködött. A városi közgyűlés Ér-Semjénből hívta meg, hogy reá bizza Debreczennek akkor még egyetlen községi óvodájának vezetését. Egy idő óta veszedelmes betegség vett erőt rajta; néhány nap óta baja annyira súlyosá változott, hogy a halál megváltás volt szenvedéseire. — Temetése szerdán d. u. meut végebe. A halottas ház tágas udvara egészen megtelt gyászoló közönséggel. A szebbnél-szebb koszorúkkal elhalmazott koporsó felett Tabajdy Lajos szatmári lelkész mondott remek szép imádságot.

— **Uj utca nyitása.** A főreáliskola építést folytán Hatvan és Nagyuj-utczák között tervezee uj utca nyitását a városi tanács teljesen befejezte, — s pár nap mulva szabályozási vonalba lesz hozva az utca mindkét oldala. A tanács ugyanis egyezség utján kisajátított Weisz Izidor nagyuj-utcai udvar-terlekből az utca egyenes téveséhez szükséges 48 □ öl területet, fizetvén ezért, az utba eső egy szobáért, fásznierért, szőlőültetvényért, kutért és jég-veremért összesen hétszáz forintot. Az épületek lebontását már megkezdették és az új kerítést felállították. A nyugoti oldalon pedig Horváth asztalos az utcához megvásárolt Szabó-féle telekből felesleges területet megváltván a maga udvartelkéhez csatolta és azt felkerítettette.

— **Hymen.** Berger Vilmos helybeli ifjú földbirtokos eljegyezte Fried Emil bájós leányát Margitot. — Löffkovits Arthur ékszerész jegyet váltott Budapestten Laczkó Adolf ékszerész leányával Margittal.

— **Menetdíj leszállítás Ujfehértó és Debreczen között.** Folyó évi november hó 1-től Ujfehértó és Debreczen között a menetdíjak a távoliasági forgalomban a II. vonalszakasz helyett, az I. vonalszakasz szerint fognak számíttatni; melynél-fogva a személyvonatoknál az 1-ső osztályban 50 kr, a 2-ik osztályban 40 kr, a 3-ik osztályban 25 kr, menetdíj lesz fizetendő. Abrány és Debreczen között hasonló menetdíj leszállítás lép életbe.

— **Betiltott személtérakodó helyek.** A városi tanács büntetés terhe alatt szigorú rendeletben megtiltotta, hogy a m.-pércsi országot mentén, valamint a pályaudvar és Boldogfalvai kert között szemetet, trágyát rakjanak le. Ugyanezzel felhívta a mérnöki hivatal, hogy a vasuti állomás mellett elvezető főcsatorna kiboltózásának folytatása iránt mielőbb jelentést tegyen.

— **Műsor.** Vasárnap A diurnista. Hétfőn Fehő Klári. Szerdán Francillon. Csütörtökön Nebántsvirág. Pénteken Vén baka. Szombaton Boszorkányvár.

— **Elhalasztott táncmulatság.** Ács Imre tánczenitő tánczenitása bevégeztétül a „Margit” fürdőben mára f. hó 22-ikére hirdette táncmulatság — a főkapitány s járvány ügyi bizottság által betiltatván a kolera fellépésétől való félelem miatt — egyelőre elhalasztot: t.

— **A statisztika tréfája.** Az országos magyar statisztikai hivatal minden esztendőre kiadja, a „kereskedelmi miniszter rendelkezéséből” „Magyarország tisztai cím és névtárát.” Az idén ebben a névtárban előforduló méltóságok, tisztviselők s egyéb alkalmazottak neveiből egy magyar ember német emberekhez illő türelemmel a következő érdekes statisztikát állította össze. Nemzetiség szerint van a fentiek között: — vezeték nevűket véve — magyar 28, német 117, tót 247, frank 32, oláh 49, román 9, rusznyák 4, dán 3, bajos 1, muszka 1, orosz 31, spanyol 2, ószterreicher 1, engländer 2, olasz 7, török 32, talián 19, tatár 3. — A foglalkozás szerint: asztalos 14, ács 9, kovács

377, takács 71, szígyártó 1, szabó 414, schneider 46, kerékgyártó 7, lakatos 23, kultsár 1, suszter 29, csizmadia 2, fazekas 16, tálos 1, csutorás 1, bodnár 30, kádár 23, esztergályos 1, faragó 28, ötvös 12, égető 1, kántor 6, pap (alsó papság, a ki csak 1 p-vel írja a nevét) 91, papp (főpápnok, a kik már egy p-vel meg nem elégszenek) 139, madarász 17, révész 14, kocsis 19, csikós 2, béres 2, kertész 22, gulyás 11, kecskés 8, szolga 1, csordás 2, kon-dás 1, marhás 1, szecsák 1, kupecz 9, csiszár 12. A ki nem hiszi, nézzen utánna s ha az egész tisztiz-czim- és névtárt, a mely a hirdetésekben kívül csak 883 apró betűs nagy lapot tesz ki, összeolvassa, meg fog győződni, hogy mesterség szerint a szabók, nemzetiség szerint a tótok dominálnak nevükkel a többiek felett.

— **Fájdalmas gyászjelentés.** Egy Rajna-melléki kis német lap a következő gyászje-lentést közli: „Nincs többé a háztartási gyöngyöcség példaképe, a milyennek a feleségnek lennie kellene, s a milyen még egy soha sem fog akadni. Meghalt a kedves nő, a gondviselés kikutatatlan végzése kö-vetkeztében, nem egészen ötvenkilenc éves korá-ban. Vannak szenvedések, melyekről az ember fogalmat sem alkothat magának, ilyen volt az én elköltözött drága hitesszámamé, kinek szívjósága határtalan, erénye példátlan. Fájdalom, az ég nem áldott meg minket gyermekekkel. A ki ezt a vesz-teiséget egész mértékében méltányolni tudja, az az elköltözöttnek, ha ő már a sirban van is. hü vásár-lója marad s az általa vezetett tisztító-intézetet nem fogja cserben hagyni, miután azt négy fiatal és szép tisztító-leányval folytatni fogom.”

— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a kir. törvényesek mint telekkönyvi hatóságnál f. évi okt. hó 8—15-ig:

Suba Sándor és neje Gombos Juliánna veszik Özv. Orbán Istvánné Gombos Juliánna és társai homokkerti szőlőjét 130 frtért.

Henkel Csirkés Gáspár és neje Szeifert Katalin veszik Bagdi Károly és neje Kis Eszter ondódi földét 1620 frtért.

Szabó Kálmán és neje Fráter Etelka veszik Filótas Dánielné Szombati Juliánna Kossuth-utca 44. sz. házat 17500 frtért.

Medgyesi Ferencz és neje Nagy Juliánna veszik Héczey Szabó Antal új földjét 4000 frtért. Nagy István és neje Szabó Juliánna veszik Nánási Ferencz csapó kerti szőlője egy részét 350 frtért.

Végh Gyula és neje Kis Ilona veszik Szabó István Nagyuj-utca 1611. sz. háza új cserei kaszállója 1/3 és új kerti szőlője 1/3 rész illetőségét 1000 frtért.

Nagy Jánosné Kovács Juliánna veszi Nagy Gáborné Rácz Sára halápi kaszállója 1/9 része illetőségét 250 frtért.

Györfi István és neje Vas Juliánna veszik Tóth Erzsébet Lőrincz Mihályné ondódi földé 1/8 rész illetőségét 125 frtért.

Balogh Ferencz és neje Szabó Zsuzsánna veszik Balogh Bálint és neje Kis Róza cs-mete-utca 1220. sz. házat 5600 frtért.

Özv. Knoplach Sámuelné Maurer Henriette veszi Marolesi István és neje Ricsonyvi Rozália csicsogó-tér 2873. sz. házat új föld 2800 frtért.

Szikszay Lajos és neje Barcsay Amália veszik Fodor József hagyma-tér 16. sz. házat ondódi föld-vel 36.500 frtért.

Csibi Jánosné Pipó Zsuzsánna veszik Kozák András és neje Kerékgyártó Juliánna cigány-kut 3579. sz. házat 1000 frtért.

Irodalom és művészet.

— **Téli esték** cím alatt immár a 6-ik év-folyamat elért lap jelenik meg Szatmáron Bodnár Gáspár szerkesztésében. E lap a keresztény családok lapja, mely a téli hónapok minden szombatján megjelen, s bátran mondhatjuk, hogy minden család asztalán helyet foglalhat. Szívet, lelket nemesítő, mulattató közleményeit jó lélekkel adhatjuk bárkinek kezébe. A ki egyszer megösméri e lapot, az mindég barátja marad. Legyen elég ezuttal a lap első száma tartalmának címeit ide jegyezzünk: „A szerkesztő hatodik évi beköszöntője.” „Új mellém a kandallóhoz” Mestertől. „Vajjon hasznára vagy kárára van-e a sok vásárosnak a kisiparnak?” „A kincskereső” elbeszélés Csengeritől. „A stiglinczek” életkép 4 felvonásban Bodnár Gáspártól. „Hasznos tudnivalók.” „Külfölkék.” „Szellems apróságok” stb. E lap a téli hónapokban, november, december január, február minden szombatján megjelen 16 oldalon, könyvalakban e négy hónapra az előfizetési díja 1 frt, mely Szatmára Molnár János kiadóhoz küldendő, s ugyan ő bárkinek küld mutatvány-számot, ki erre egy levelező-lappal fölszólítja.

Vegyes.

— **Vigyázni kell, nehogy hamis svájczilabdacsokat kapjunk.** Teremi Kis-Küküllő m. A részemre küldött 4 doboz Brandt Richard-féle svájczilabdacsot megkaptam. Nagy hasznát vette azoknak nőm, a ki folyvást fejfájás-ban u. n. migrében szenvedett. Másfél év óta mint igen jó házi szert használtá, s a labdacok teljesen meg is feleltek várakozásának. A svájczilabdacsok rendes használatával egészségünkét fontarthatjuk, ezért én a svájczilabdacsokat (egy doboz 70 kr. a patikákban) mindenkinek a legjobb lélekkel aján-lom, bár minden háznál tartanak! Brandtlik Antal, uradalmi kertész Teremiben. — Mindik vigyázni kell arra, hogy valódi, Brandt Richard gyógyszerésztől származó, svájczilabdacsokat, a fehér keresztrel vörös alapon, s ne valami hamisít-ványt kapjunk. — Főraktár: Török József gyógy-szertára Budapestten, Király-u. 12.

— **Tejgazdaság.** Minden gazda tapasztalta már, hogy télen az istálló etetés folytán a tej jósága, valamint a tehének tejadási képessége is megcsökken. Ennélfogva nem mulaszthatjuk el a t. gazda-közönséget a 40 év óta legjobb eredménnyel

Folytatás a mellékleten.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődeje, Kassán,

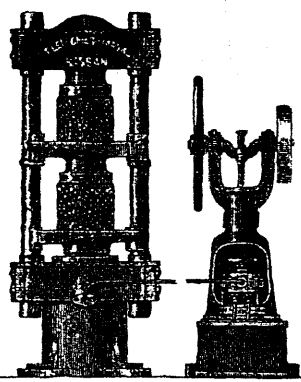
ajánlja a legújabb tapasztalatok alapján czélszerűen s szilárdul gyártott

olajgyár-berendezéseit,

nevezetesen :

**Olajsajtókat, viznyomásra s kézi erőre,
Olajmag-pergelőket,
Olajmagzúzó-gépeket,
Olajmagpép-gyűrőgépeket,**

továbbá :

**Gőzgépeket 2 1/2—20 lóerőig,
Gőzkazánokat, (140.) 21—40
Transmisszió-részleteket, stb.**

Legjutányosb költségvetésekkel kívánságra szolgálunk.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET**ZICHERMAN H. irodája, Nagyvárad-utca Dr.****Sárosy-féle 2083. sz. házban, a megyeházzal szemben.**

Egyik hajdu városban egy élénk forgalomnak örvendő borbély-üzlet teljes felszereléssel, családi viszonyok miatt — eladó. — Értekezhetni irodámban. 362.

Egy okleveles tanítóné, ki a magyar és német nyelvben, valamint a zongora és kézimunkában kellőleg jártas, naponta 2—3 órát óhajtana magánháza számára. — Cím : 391. jegy alatt irodámban.

Molnár János szabómester, helyben Péterfia-utca 960. sz., óhajtana egy állomást, mint felügyelő, hivatalosolga, esetleg kórházban mint felügyelő és általában bármily tisztességes állást hajlandó azonnal elfoglalni. — Beszél és ír magyarul és németül, keveset tótul is. (392.)

Eladó ház. Nagymester-utcán egy szilárd anyagból épült és cseréppel fedett ház, mely tartalmaz 7 szobát, 2 konyhát, kamarát, ondódi földdel (60 frtot jövedelmez) s így összesen 500 frtot jövedelmez, — együtt 6500 frtot eladó. (495.)

Egy elsőrendű bútor-üzletbe 2 tanonc felvétetik. (496)

Kiadó lakás. Csapó-utca elején 2 tágas udvari szoba azonnal kiadó. (386.)

Könyvelő. Kereskedelmi akadémiát végzett ifju, helyben vagy vidéken könyvelő-gyakornoki alkalmazást keres, szerény feltételek mellett. — Értekezhetni irodámban. (388.)

Eladó szőlő. A Tóczóskert elején egy jó karban levő s szép nyárilakkal, pinczével s parkkal ellátott 5 nyilas (1 hold 680 □ öl) szőlő eladó. Ára 3500 frt.

Eladó szántóföld. Az olajútó mellett mintegy 3 nyilas szántóföld, mely sertéshizlónak vagy marhalegelőnek is alkalmas eladó. Ára 4500 frt.

Eladó ház. Magas-utcán egy szilárd anyagból épült és 8 évig adómentes sarok ház, mely tartalmaz 2 utczai és 3 udvari szobát és hozzátartozókaival, jövedelmez 370 frtot, ára 5000 frt, terheli 6%-os 2000 frt, mely összeg rajta maradhat. (384)

Kiadó lakás. Leány-utcán két szoba, konyha, kamara, pincze, fűskamara minden órán kiadó. (383)

Kiadó lakások : Hatvan-utcán három utczai szoba s hozzá tartozókkal és egy két szobás lakás kiadó. (382)

Kerestetik egy tégl- és cserépgyár közel Debreczenhez vagy a vidéken hasznbérbe; értekezhetni irodámban.

Kiadó lakás. Kádas-utcán egy ujonnan épült ház kiadó, a mely tartalmaz hat szobát és hozzá tartozókat, ugymint : fűskamarát, pinczét, stb. minden órán kiadó. (385.)

Egy jó családból való 14—15 éves fiú hentes tanulónak fölvetetik. (380.)

Egy főmolnár, ki több év óta elsőrendű gőzmalmokban volt alkalmazva és legjobb bizonyítványokkal van ellátva, hasonló minőségű alkalmazást keres; gőz- vagy vizimalmot egyaránt képes kezelni. (381.)

Ondódi föld 5 hold 100 □ öl eladó. 479.
A halápi erdőn 4 1/2 régi boglyás kaszálló eladó. Értekezhetni irodámban. 158

Egy utczai bútorozott szoba kiadó. Kerestetik hasznbérletre egy tégl-cserépgyár. (188.)

Egy gépész-molnár, ki több év óta elsőrendű gőzmalmokban volt alkalmazva és legjobb bizonyítványokkal van ellátva, hasonló minőségű alkalmazást keres. (377.)

Eladó vagy kiadó tanyabirtok. Az apafján belől 39 köblös föld a kellő épületekkel ellátva kiadó, esetleg eladó, jövedelmez 500 frtot ára 5000 frt. 197.

Az ispotály-utcán Ujonnan épült bolt-helyiség, 1 szoba, konyha és kamara — minden órán kiadó. Értekezhetni irodámban. 376.

Hatvan-utcán egy igen csinosan berendezett bútorozott szoba, egy vagy két személyre kiadó. Értekezhetni irodámban. (371.)

Kiadó tanyaföld. A hatvan-utcazi dűlőben 17 nyilas tanyaföld kellő épületekkel ellátva, bérbeadó. (90)

Püspök-Ladányban a piactéren egy jó menetű mészárszék, kellően berendezve, ahhoz tartozó jégpincze, 2 szoba, konyha s kamarából álló lakás, valamint 4 darab jószágra való istálló, kedvező feltételek mellett hasznbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt irodám. (369)

A főtéren azonnal kiadó 2 tágas szép szoba, egy konyha és kamara, 2 világos száraz pincze és 4 lónak való istálló. Értekezhetni irodámban. 193.

8 katasztrális hold I-ső minőségű ujosztású föld eladó. 192.

Homokkerti 2 nyilas szőlő cserepes pajtával eladó. Középtermés 1500 liter bor 171.

Csapó-vörös-utcán egy jókarban lévő ház eladó, mely tartalmaz 4 szobát a hozzátartozókkal együtt. 477.

A mikesi uton 9 cat. hold föld a rajta levő épületekkel együtt eladó. Értekezhetni irodámban. 181.

Nőtlen jó bizonyítványu keresztyén ispán alkalmazást keres. Értekezhetni irodámban.

Meszene utcán egy jó forgalmu fűszerüzlet eladó. 318.

Egy kovács-tanonc felvétetik.

Egy jó családból való 14—15 éves ifju — egy elsőrendű lakatos műhelybe tanulón felvétetik. (325.)

Varga-utcán 1 szép ház eladó; mely tartalmaz 4 utcza, 4 udvari szobát, konyha, kamara fedett folyosót, hozzátartozókkal együtt. 170.

A Csicsogó környékén egy lakosztály kiadó, mely áll : 3 szoba hozzátartozókkal s bolthelyiség, mely alkalmas kocsmának, mészárszék vagy hentes-üzletnek is, van hozzá még fűstölő is. (491)

A főpiacchoz nagyon közel szabad kézből egy jó karban levő 700 forintot jövedelmező ház eladó, — hol, megmondja az iroda.

Máriaczei Gyomorcsseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, blűzs lehelet, felfújtság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlődésénél, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorhoidáknál. Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:**Török József gyógyszerész**

Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsseppek** valódián kaphatók.

Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovics István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Balázs Ö.; Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday J.; Hadházon: Farkas Ödön; Hosszú-Pályiban: Sárosy Imre; Kaba: Horváth Kálmán gyógyszerészeiben. (7.) 28—42.

MAGYAR KIRÁLYI ORSZ. KÖZPONTI MINTAPINCZE
kizárólagos elárúító képviselet ajánlja kitűnő minőségű **PALACZBORAIT ÉS COGNACOT.**
Borok hordókban is szállítanak.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. (291) 3—6.
Főraktár: Budapest, mélyeg-utca 4. Fiókraktár: Erzsébet-körút 56.**Felvilágosításul!**Vannak emberek, a kiket a kenyéririgység minden tisztességtudásból kivetkőztet.
Igy esett meg most, hogy**egy versenytársunk teljesen fejet vesztvén**az **Esterházy cognac** bámulatos sikerein, (és mindenestire a saját gyártmányának hanyatló kelendőségén — a minek oka pedig csakis ő maga lehet), oda jutott, hogy valótlán és nevétséges vádakot szór ellenünk e ez által igyekszik bennünket megkárosítani.
Érdeklét ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja részvétünket! Részolgal.

Részünkről csak azt emlíjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognaclett minden kiállításra, mely részt vett, **első díjakkal** kitüntetve, hogy**csakis az Esterházy cognac-gyár**kapott orvosoktól, gyógyszerészeketől, kereskedőktől és a nagy közönség köréből ezrekre rugó **elismerő leveleket** és hogy**csakis az Esterházy cognac****kedvence a nagy közönségnek.**Mi **csakis a nagy közönség** véleményét tartjuk mérvadónak, ez pedig hatalmasan nyilvánult meg mindenfelé hangoztatván**Esterházy cognac a legjobb!**

Szavatolunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő támadásai ellenére — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokozni igyekeznünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyár
Budapest—Angyalföld.

Az ezen rovatokban közlötték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz

Debreczen, „Frohner“ szálloda és Dr. Tihanyi palota mellett 2083. sz. a. ezelőtt Dr. Sárosy-féle ház.

GYENES LAJOS

NŐI DIVAT-, PIPERE- ÉS RÖVID-ÁRÚK RAKTÁRA
DEBRECZEN, FŐTÉR, VÁROSHÁZ-ÉPÜLET.

Ajánlja az őszi idényre: ujonnan érkezett

NŐI RUHASZÖVETEKET

ÉS
GYÁSZKELMÉKET.

**Jó mosó-velezeket,
A LEGJABB RUHADÍSZEKET,**

HIMALAY-, BERLINER-SELYEMKENDŐKET ÉS ESCHARPOKAT,
Francia D. M. C. kötő- és himző-pamutokat, Hauschild kötő-
pamutokat, Jäger kötő-gyapjut. — Harisnyák at.

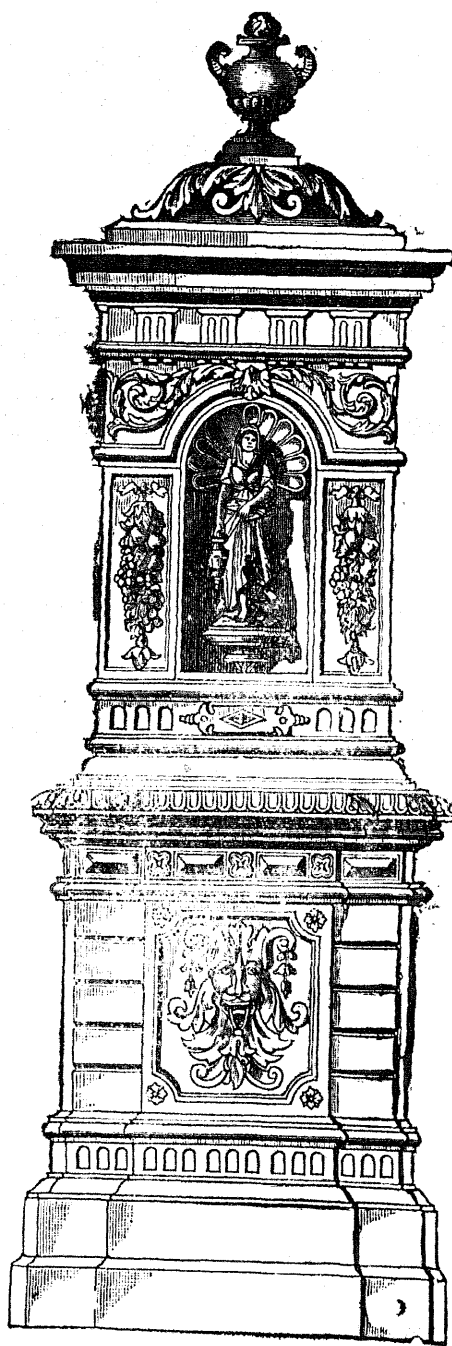
Jäger férfi-ingeket és nadrágokat, Férfi fehérneműeket és nyakkendőket,

SIRKOSZORUK

55 krajczártól feljebb.

Női ruhák elkészíttetését saját szöveteimből elvállalom.
Mintákat kívánatra bérmentve küldöm.

(302) 1—10.

LEGNAGYOBB

AGYAG-

ÉS

PORCELLÁNKÁLYHA-
RAKTAR

A VILÁGHIRŰ

BUDWEISI

GYÁRTMÁNYBAN

LEGOLCSÓBB ÁRAK
MELLETT

TÓTH GYULA

vas nagykereskedőnél,
DEBRECZENBEN,
A VÁROSHÁZA SARKÁN.
Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a „CALIG-
RAF” amerikai írógép. — Intéze-
teknek, nagykereskedőknek,
gyengeszeműeknek, fogyatékos
kezüeknek; legszebb és leggyor-
sabb írórendszer.
(274.) 7—52.

A legfelső kitüntetés minden világ-kiállításon.

Tömötten ezüstözött evőeszközök minden

alakban. Kiházasító kazetták.

Asztali-, thea- és kávé-készletek.

Állványok

a leggyorsabbtól a

leggazdagabb

fölszerelésig.

Különleges
cikkek

szálloda, vendéglő és
kávéházak részére, valamint

Internatusok és termek stb

részére, bevésve valamint Christoffe
teljes neve is védjeggyel ellátva.

Egyedüli a valódi ezüstműveknek helyettesítője.

12 evőkanál	17 frt	12 moca-kávéskanál 7'-- frt
12 asztalvilla	17 "	1 levesmerő
12 " kés	17 "	1 tejmerő
12 csemege-villa	15 "	1 főzelékes-kanál 4'-- "
12 " kés	15 "	12 késtartó
12 kávéskanál	9 "	1 osztóvilla
		1'50 "

CHRISTOFFLE és Társa
Bécs, I., Operaring 5.
es. és kir. nagyvárosi-számtók. — Bécs, I., Operaring 5.
Tudósítások és árjegyzékek
díjmentesen.
(306) 1—22.

TÓTH TESTVÉREK

DEBRECZEN,

Czegléd-utca, városház épület.

Üzlet lebonyolítás

végett

iparhatóságilag

engedélyezett

teljes

melynek
értelmében
az üzletünkben
leltározott min-
denemű női divat
cikkeit

legjobb minőségű divatos

NŐI FELÖLTŐINKET,

divatos fekete és színes női

selyem-, gyapju- és mosó-

szöveteket, creton, levantin, battiszt,

zefir és voile de Laineket, barchet,

velez, flanel, vászon, Chiffon, Gradl

és Kanavászok, szőnyeg, bútorszövet és mat-

rác csinvatokat, téli gyapju-kendők, berlini-

kendők, selyem-, gyapju- és mosó fej-kendők

szalagok, rövid-árúk, díszek és bélésműveket. —

Muffok, sapkák, prém-gallérok és szörme prémjeinket

továbbá legjobb minőségű férfi gyapjukelméket, férfi Chiffon

ingek, lábravalók, gallérok, kézelők, divatos nyakkendőket, női

selyem- és czérna-kezttyüket, selyem gazier bálí kelmék, bársony,

plüché és selyem díszítő kelméinket, kész blusok, női házi rubák,

gyermekrubák, női és gyermek alszoknyák és alsónadrágokat, legjobb

minőségű vállfűzőinket, kész kötényeket, mosó- és selyemcsipke, csipke-

szövet és volánjainkat rendkívül leszállított árak mellett ajánljuk a

n. é. közönség szíves figyelmébe. Teljes tisztelettel TÓTH TESTVÉREK

Villányi sajáttermelésű bor.

Régi elősmert legjobb fajta borokat küld 55—60 literen felüli mintákat
utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett a

Schwabach-féle pinczék kezelősege Villány, Magyarország

Vörös bor	22, 24, 26, 28, 30, 35, 40—50 krajczár.
Fehér bor	20, 22, 24, 26, 28, 30, 35—45 krajczár.
Schiller bor	18, 20, 22, 24, 26—28 krajczár.

(276.) 7—10.

Őszi és téli posztók és gyapjuszövetek.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

POSZTÓKERESKEDÉSÜNKBEN

a mai naptól fogva

ŐSZI ÉS TÉLI

évadra megkivánt divatárúk már megérkeztek és ajánljuk:
Cheviotot, Cheviot camgarnt, finom francia camgarnt, Palmerstonokat minden szín-
ben, őszi felöltő szöveteket, fekete peruvienne és doszkinokat, trikót szöveteket
minden színben, finom gráci Lodeneket téli kabátokat

igen jutányos árak mellett.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását tisztelettel

KLEIN és ADLER

3—5. (292.)

Czégely-ház, a megyeházzal szemben.

A vadászat sport kedvelők szíves figyelmébe!

SZÜCS KÁROLY

FEGYVERMŰVES

ÉS

FEGYVER-RAKTÁRA

DEBRECZEN,

a főpostával szemben

Van szerencsém értesíteni
a vadászat kedvelő t. közön-
séget, miszerint az eddig is
előnyösen ismert fegyvermü-
ves üzletem most ujjolag dú-
san rendeztem be; nevezete-
sen: „Diana“, Pier,
„Toplewer“, Lancaster,
ugyintén Lefoseaux és
Flauber fegyvereket. —
Raktáron tartok minden ki-
állítású és nagyságu Revol-
vereket, — Miniatur Flauber
pisztolyokat, párbaj pisztolyt,
kétesövű „Bock“ Flauber
fegyvereket, szoba- és dísz-
fegyvereket, mezőgazdasági ok-
nál alkalmazott közönséges
csőszfegyvereket.

Mindet nagyságu Revolver és
Flauber töltényeket, gyutacsoló,
tölténycsavaró és töltő gépeket,
fegyver-szjakat és bőröndö-
ket, tölténytartó öveket.

Felvállalok mindenemű javi-
tásokat, fegyver átalakítást és
agyzást. — Becserélek használt
fegyvereket, szóval a szakmám-
hoz tartozó minden munkát és
megrendelést jutányos és pontos
kiszolgálattal mellett eszközök.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

(6—7.)

teljes tisztelettel a fentí.

Kétesövű „BOCK“ FLAUBER fegyverek 6—9 m.m. nagyságban.

